

საქართველო - ყწირველეს ყოვლისა!
გელაქციონი

ახალგორის
მუნიციპალიტეტის
გაზეთი

№1(117)

იანვარი

2024 წელი

გამოდის თვეში
ერთხელ

ახალგორი

სახელმწიფო დროშა თითოეული მოქალაქის
საკუთრება და ღირსების სიმბოლოა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაქლი
ღარიბაშვილმა თანამდებობა დატოვა

ჰქემიქი-მინისტრალ ჰაქნაშენსი იქაქლი
ქობაქიძის ჰანდიდაქაქას უქიქს ჰანქს

29 იანვარს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაქ-
ლი ღარიბაშვილმა გადადგომის შესახებ განაცხადა. მან
ტელევიზიით მიმართა მოსახლეობას და გადაწყვეტილე-
ბის მიზეზი განმარტა, ასევე, ისაუბრა სამომავლო გეგ-
მებზე. კერძოდ, მან თქვა:

„ძვირფასო მეგობრებო, მსურს საზოგადოებას ვაცნო-
ბო გადაწყვეტილების შესახებ, რომელზეც გუნდთან ერ-
თად ვიმსჯელეთ. დღეს მე ვტოვებ პრემიერ-მინისტრის
თანამდებობას.

ნება მომეცით, მოკლედ, მაგრამ მკაფიოდ განვმარტო
ამ გადაწყვეტილების მიზეზები. სულ ახლახან, გასული
წლის ბოლოს, მე საზოგადოებას ჩავაბარე ვრცელი ან-
გარიში ჩემი სამწლიანი საქმიანობის შესახებ. მოგეხსენ-
ებათ, მთავრობის მეთაურის პოზიციაზე მეორე ვადით
მუშაობა ურთულეს პერიოდში, შიდა თუ საერთაშორისო
პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური კრიზისების
პირობებში დავინყე. მე პირნათლად ვემსახურე ჩვენს
ქვეყანას, უკომპრომისოდ ვიცავდი ჩვენი ქვეყნისა და
ხალხის ინტერესებს და მე ვამაყობ შედეგებით, რომ-
ლებსაც ამ პერიოდში გუნდთან ერთად მივაღწიეთ.

„ქართული ოცნების“ მმართველობის პერიოდში მე
ორჯერ მომინია ამ უმაღლეს თანამდებობაზე მუშაობა,

გაგრძელება მე-3 გვერდზე

14 იანვარი – საქართველოს სახელმწიფო დროშის
დღეა.

ქვეყნის ეროვნული სიმბოლოს პატივისცემის ნიშნად,
მცხეთის მუნიციპალიტეტის მერიის წინ, სახელმწიფო
ჰიმნის ფონზე, საქართველოს დროშა საზეიმოდ აღიმარ-
თა.

ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი სიმბოლოს, ეროვნული
დროშის დღე 2012 წლიდან სახალხოდ აღინიშნება.

ხუთჯვრიანი დროშა საქართველოს სახელმწიფო
დროშად 2004 წლის 14 იანვარს გამოცხადდა, როდესაც
საქართველოს პარლამენტმა „საქართველოს სახელმ-
წიფო დროშის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონი
მიიღო. საქართველოს სახელმწიფო დროშის ხუთჯვრი-
ანი კომპოზიცია მაცხოვრის და ოთხი მახარობლის სიმ-
ბოლური გამოსახულებაა.

„ეს დღე ეროვნული დღესასწაულია. სახელმწიფო დრო-
შა თითოეული მოქალაქის, თითოეული ოჯახის საკუთრე-
ბა და ღირსების სიმბოლოა. მოქალაქეებს მოგინოდებთ,
ავტომანქანებსა და სახლის სახურავებზე სახელმწიფო
დროშები აღმართოთ ან დროშა ფანჯრიდან გადმოფინოთ.
ეროვნულ დროშას დიდი ხნის ისტორია აქვს და ევროპულ
რუკებზე საქართველოს უძველესი დროიდან ხუთჯვრი-
ანი დროშით აღნიშნავდნენ.“ — ნათქვამია ჰერალდიკის
სახელმწიფო საბჭოს განცხადებაში.

2024 სიხარულის, სსსწაულების
წელი უოფილიყოს! 5

სკოლაში გატარებული თითოეული
დღე ბედნიერებაა 6

მინდა, ჩემმა აღზრდილებმა შეიბრძნონ
ბამარჯვების სიხარული, ჰქონდეთ
მოტივასია შედეგოში წარმატებაისთვის 7

სხაპატის მასწოვრის ექლესია —
ჩვენი ეროვნული საბანქური 9

ფართოვება ქრონიკულ დაავადებათა სამკურნალო მედიკამენტების პროგრამა

სიხარულით შეახება: სოსიანაძე დასჯაძე ჰიჩაბს, ჯანსიონიჩაბს, ვახაჩაძეს, შშმ პიჩაბსა და სხვებს

15 იანვარს საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის ხელმძღვანელობით გამართულ მთავრობის სხდომაზე მინისტრთა კაბინეტის წევრებმა დღის წესრიგით გათვალისწინებული 9 საკითხი განიხილეს.

სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, ფართოვდება ქრონიკულ დაავადებათა სამკურნალო მედიკამენტების პროგრამა.

კერძოდ, 15 იანვრიდან შესაბამისი კატეგორიის თუ სტატუსის მქონე მოქალაქეები გლავაჯიშვილის სამკურნალო მედიკამენტს მთელი წლის განმავლობაში სრული დაფინანსებით მიიღებენ.

ამასთან, შესაბამისი კატეგორიის ბენეფიციარებს მთელი წლის განმავლობაში სრულად დაუფინანსდება: გულ-სისხლძარღვთა, ფილტვის, ფარისებრი ჯირკვლის ქრონიკული დაავადებები; დიაბეტის (ტიპი 2); პარკინსონისა და ეპილეფსიის სამკურნალო მედიკამენტები.

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამაში შესული სიახლეები შეეხება: სოციალურად დაუცველ პირებს (რომელთა სარეიტინგო ქულა არ აღემატება 100 000 ერთეულს), პენსიონერებს, ვეტერანებს, შშმ პირებსა (შშმ ბავშვები, მკვეთრად ან მნიშვნელოვნად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირები) და საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრებ მოსახლეობას.

მინისტრთა კაბინეტის წევრებმა ასევე განიხილეს საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი „სოციალური პაკეტის განსაზღვრის შესახებ“. ცვლილების თანახმად, მიმდინარე წლის იანვრიდან მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვებისთვის სოციალური პაკეტი 50 ლარით, 340-დან 390 ლარამდე იზრდება. ყველა სხვა კატეგორიის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის ფინანსური დახმარება 20 ლარით იზრდება, მათ შორის მნიშვნელოვნად გამოხატულ შშმ პირს სოციალური პაკეტი 175-დან 195 ლარამდე ეზრდება. ბიუჯეტი დაახლოებით 46 მლნ ლარს შეადგენს. გაზრდილი სოციალური პაკეტით 123 000-ამდე ბენეფიციარი ისარგებლებს.

უსახლკარო, მძიმე სასოკოვარეულო პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების განსახლების ორგანიზაციის დახმარებით 50 მძიმე მრავალშვილიანი ოჯახი დაეხმარება

უსახლკარო, მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების განსახლების მიზნობრივი

სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, სამხარეო ადმინისტრაციაში, დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს წარმომადგენლებმა სამუშაო შეხვედრა გამართეს.

შეხვედრის მიზანს წარმოადგენდა უსახლკარო, მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების განსახლების მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის გაცნობა, რომლის ფარგლებში, ქვეყნის მასშტაბით, 1000-მდე ოჯახს სახელმწიფო ახალ საცხოვრებელ ფართებს გადასცემს.

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, უსახლკარო, მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფ 1000-მდე სოციალურად დაუცველ ოჯახს, რომლებსაც 3 ან მეტი არასრულწლოვანი ჰყავთ, მთელი ქვეყნის მასშტაბით, საცხოვრებელი ფართები გადაეცემათ.

პროგრამა 2025 წლის ბოლომდე გაგრძელდება და მისი ჯამური ბიუჯეტი 50 000 000 ლარს შეადგენს.

მცხეთა-მთიანეთის სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციაში გამართულ სამუშაო შეხვედრას დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს დირექტორის მოადგილე ლევან დოლიძე, სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილე გორა ქავთარაძე, რეგიონში შემავალი მუნიციპალიტეტების მერების მოადგილეები და სააგენტოს სხვა წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

ახალგორის მუნიციპალიტეტის გაზეთი
რედაქტორი ანა ყურშავიშვილი
 კონტაქტი: ტელ: +995 593 501279
 mail: gazeti.akhalgori@gmail.com

საპარტიო პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა თანამდებობა დატოვა

პირველი გვერდიდან

ჯამში ყველაზე მეტ ხანს – 5 წელი ვიყავი პრემიერ-მინისტრი. ჩვენი პოლიტიკური გუნდის სიძლიერის ერთ-ერთი უმთავრესი ფაქტორი არის შიდა დემოკრატია, რომლის ყველაზე მკაფიო გამოვლინება გახლავთ როტაციის პრინციპი – გუნდში მრავალი წარმატებული ლიდერია და საჭიროა, სხვებსაც მიეცეთ შესაძლებლობა; მით უმეტეს, რომ ახლა ახალი ამოცანების წინაშე ვდგავართ – შემოდგომაზე ახალ პარლამენტს ავირჩევთ და „ქართული ოცნება“ უნდა მოემზადოს არჩევნების დამაჯერებლად მოსაგებად, რათა გავაგრძელოთ წინსვლა სხვა, უფრო დიდი მიზნების მისაღწევად.

ამ პოლიტიკური რეალობიდან გამომდინარე, პოლიტსაბჭოსგან მივიღე შეთავაზება, დავიკავო პარტიის თავმჯდომარის თანამდებობა და ამასთან დაკავშირებით ყრილობა გაიმართება 1 თებერვალს. არ დაგიმალავთ, რომ პოლიტსაბჭოში განვიხილეთ შესაძლებლობაც, რომ თანამდებობაზე ზაფხულამდე, საარჩევნო კამპანიის დაწყებამდე, დავრჩენილიყავი, თუმცა ვარჩიე, ახლა მიმედო ეს გადაწყვეტილება – მნიშვნელოვანია, რომ შემდეგმა პრემიერმა დროულად წარადგინოს თავისი გუნდი და ჩამოაყალიბოს ახალი მთავრობა. მე წარმატებებს ვუსურვებ ახალ პრემიერ-მინისტრს!

ჩემთვის კი დიდი პატივი და პასუხისმგებლობაა, გავაგრძელო მუშაობა პარტიაში, აქტიური მონაწილეობა მივიღო საარჩევნო პროცესში და, ზოგადად, ჩვენი ქვეყნის განვითარებაში.

პრემიერ-მინისტრად მუშაობისას განეული უდიდესი მხარდაჭერისათვის მადლობას ვუხდის ჩვენი პარტიის დამფუძნებელს და საპატიო თავმჯდომარეს – ბატონ ბიძინა ივანიშვილს, პარტიისა და პარლამენტის ხელმძღვანელებს და წევრებს, სამინისტროების ხელმძღვანელებს და თითოეულ თანამშრომელს, მთავრობის ადმინისტრაციის თანამშრომლებს, ყველა საჯარო მოხელეს!

თანადგომისათვის განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს მეუღლეს, შვილებს, მშობლებს. იმედი მაქვს, ახლა მექნება შესაძლებლობა მეტი დრო დავუთმო ოჯახს.

მშვიდობას, კეთილდღეობასა და გაერთიანებას ვუსურვებ ჩვენს სამშობლოს!

ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი.“

საქართველოს კონსტიტუციის გათვალისწინებით, პრემიერ-მინისტრის გადადგომის ან მისი უფლებამოსილების სხვაგვარად შეწყვეტის შემთხვევაში, მთავრობა ახალი პრემიერ-მინისტრის დანიშვნამდე მოვალეობის შესრულებას განაგრძობს.

თავად პრემიერ-მინისტრს უფლებამოსილება გადადგომისთანავე უწყდება.

თავის მხრივ, პარლამენტს ორი კვირის ვადა აქვს, რათა პრემიერ-მინისტრობის ახალ კანდიდატსა და მის მიერ წარდგენილ სამთავრობო გუნდსა და პროგრამას ნდობა გამოუცხადოს. პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატურის წარდგენის უფლებამოსილება კი არჩევნებში საუკეთესო შედეგის მქონე პარტიას გააჩნია. ამ კონტექსტში, როგორც

დასასრული მე-4 გვერდზე

უხედავად სახალწლო საჩუქრებით

იანვარი ახალი წლის პირველი თვეა და საახალწლო მილოცვებთან, სტუმრიანობასთან, საჩუქრების გადაცემასთან ასოცირდება.

მცხეთის მუნიციპალიტეტის მერის, დიმიტრი ზურაბიშვილის ინიციატივით, მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ 1800 ოჯახს, საახალწლოდ სასურსათო პაკეტი გაადაცათ.

აღნიშნული დახმარების მიმღებნი არიან უკიდურესად გაჭირვებული, მრავალშვილიანი, მარტოხელა, მოხუცთა თავშესაფრის, უფასო სასადილოს და დღის ცენტრების: „იალონი“, „მომავლის რწმენა“, წილკნის და გალავნის მცირე საოჯახო, წეროვნის დღის ცენტრის ბენეფიციარები, უსინათლოები და ვეტერანები. თითოეული პაკეტი 14 დასახელების პროდუქტისგან შედგებოდა.

ახალგაზრდის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე თამაზ ბალაშვილი, ახალგაზრდის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გელა შერმადინი და გამგებლის მოადგილე ბონდო ყველაშვილი, მცხეთის მერთან დიმიტრი ზურაბიშვილთან ერთად საახალწლო ნობათებით დატვირთულნი ეწვივნენ წეროვნის, ფრეზეთის, წილკნის დევენილთა დასახლებებში მცხოვრებ ოჯახებს... პირადად გადასცეს საჩუქარი, გულთბილად ესაუბრნენ, მულოცეს ახალი წელი და სამახოვრო ფოტოებიც გადაიღეს.

სამუშაო შეხვედრა ახალგორის მუნიციპალიტეტის გამგებოებაში

ახალგორის მუნიციპალიტეტის გამგებოება გელა შერმადინმა, მოადგილე ბონდო ყველაშვილთან ერთად, ადმინისტრაციის თანამშრომლებთან სამუშაო შეხვედრა გამართა, რომლის ფარგლებში, განიხილეს სამომავლო გეგმები, იმსჯელეს განსახორციელებელი სამუშაოების შესახებ, არსებულ საჭიროებებზე და მათი მოგვარების გზებზე, ასევე შეთანხმდნენ კოორდინირებული მუშაობის გაგრძელებაზე.

დასასრულს შეაჯამეს გასული წლის შესრულებული სამუშაოები.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა თანაგვარობა დატოვა

მე-3 გვერდიდან

ცნობილია, პარტია „ქართული ოცნების“ წესდებაში, მას შემდეგ, რაც ბიძინა ივანიშვილი გახდა საპატიო თავმჯდომარე, ცვლილება განხორციელდა, რომლის მიხედვით, პარტიის პოლიტიკური საბჭო პრემიერ-მინისტრის კანდიდატურას პარტიის საპატიო თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს. ნდობის მისაღებად საჭიროა პარლამენტის სრული შემადგენლობის უმრავლესობის – 76 დეპუტატის მხარდაჭერა.

ახალი პრემიერ-მინისტრი საკუთარ გუნდს, სავარაუდოდ, მას შემდეგ წარადგენს, რაც 1 თებერვალს პარტიის ყრილობაზე მხარდაჭერას მიიღებს და ოფიციალურად დასახელდება პრემიერობის კანდიდატად. პარტია „ქართული ოცნების“ განმარტებით, გადწყვეტილება სამთავრობო ცვლილებაზე 24 იანვარს პარტიის პოლიტსაბჭოს სხდომაზე მიიღეს.

სახელისუფლებო გუნდის თქმით, ცვლილებები ქვეყნის, ასევე პარტიის გაძლიერებას ემსახურება. „ქართულ ოცნებაში“ ამბობენ, რომ გუნდს არაერთი პროფესიონალი კადრი ჰყავს, რომელიც საპასუხისმგებლო თანამდებობებს ღირსეულად გაუძღვება.

პროცედურის მიხედვით, პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატის პოლიტსაბჭოსთვის წარდგენის შემდეგ პროცესები საკანონმდებლო ორგანოში იწვევება.

პარლამენტში გაიმართება კომიტეტის სხდომები, მთავრობის მეთაურობის კანდიდატი საკუთარ გუნდთან ერთად შეხვედრა ოპოზიციასა და მმართველი ძალის წარმომადგენლებს, ამის შემდეგ საკითხი უკვე კენჭისყრაზე დგება. ირაკლი კობახიძე ქვეყნის პრემიერ-მინისტრის პოსტს სწორედ ამ ყველა საფეხურის გავლის შემდეგ დაიკავებს.

რედაქტორის სკეტი

მიყვარს ფიქრი, მით უმეტეს, რაც ასაკი მემატება შეუბრალებლად, ოცნებაც მიყვარს და მრავალსართულიანადაც ვალაგებ ხოლმე, ნატვრასაც სად გაექცევა კაცი, იმედი ხომ მომავალს გვიჩირაღდნებს... ზოგჯერ ფიქრი, ნატვრა და ოცნება ისე ჰარმონიულად არის შერწყმული, სინამდვილეს უახლოვდება და აი, მაშინ კი მჯერა სასწაულების ახდენის...

მკითხველისთვის იმის თქმა მინდა, რომ ქველმოქმედისა და მეცენატის ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში დაბრუნებისთანავე ამეკვიატა აზრი, რომ სულ მალე დღის წესრიგში დადგება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის უმნიშვნელოვანესი საკითხები, რომელთა გადაჭრაშიც თავად მიიღებს პირადად მონაწილეობას. ეს ჩემი (როგორც თითოეული ახალგორელის) ფიქრი კი არა, ნატვრა და სასწაულების მოხდენის ნათელი იმედია...

2023 წელს, რომელიც ახლახან გავაცილეთ, ადამიანს ქვის გული უნდა ჰქონოდა, რომ დაზაფრულს არ ედევნებინა თვალი რუსეთ-უკრაინის და პალესტინა-ისრაელის ომების შემზრავი ამბებისათვის... ღმერთია მოწმე, – ჩვენს ქვეყანას და მათ შორის ახალგორელებს, არც გულწრფელი სოლიდარობა დაგვიკლია და არც დახმარების ხელის განწვევა დაგვზარებია მოძმე უკრაინელებისათვის... ომი დღემდე გრძელდება, სამწუხაროდ... არც საქართველოში ეძინა ეშმაკს... მასთან დამეგობრებულებს კი უნდოდათ საქართველოშიც გაეხსნათ მეორე ფრონტი... ცეცხლი გიზგიზებდა ჩვენ გარშემო... ღმერთმაც დაგვიფარა და სახელმწიფოს მეთაურებმაც ბენვის ხიდზე გაგვატარეს, მშვიდობა შეგვინარჩუნეს, ეკონომიკური წინსვლაც გვექონდა, მსოფლიოც პატივისცემით გვეპყრობოდა, რადგანაც ყველა მიხვდა, რომ საქართველო გახდა ქვეყანა, რომელიც პირველ პლანზე თავისი ხალხის, ქვეყნის ინტერესებს აყენებს.

გასული წლის უმთავრესი მოვლენა კი, ჩვენი ქვეყნისთვის, ევროკავშირის წევრობის კანდიდატობის მოპოვება იყო.

პოლიტიკა, მას შემდეგ, რაც საბჭოთა კავშირი დაიშალა და საქართველო დამოუკიდებლობას და თავისუფლებას ეზიარა, მაგნიტივით იზიდავს ყველას... ყველა ყველაფერზე საუბრობს, მსჯელობს, აშკარად გამოხატავს რომელიმე პოლიტიკოსისადმი სიმპათიას ან ხაზს უსვამს მის ნეგატიურ მხარეს (ზოგჯერ დაუსაბუთებლადაც)... ახლაც ასეა, როცა მთავრობასა და სახელმწიფო ინსტანციებში რაიმე იცვლება. ბიძინა ივანიშვილი, ჩემი აზრით და ალბათ მკითხველთა უმრავლესობაც დამეთანხმება, პოლიტიკური ნიშნით დაბრუნდა. ახლა რთულ ეტაპს გადის მსოფლიოც და საქართველოც, იცვლება პოლიტიკური კონფიგურაციები, პოლიტიკური პოლუსები, ისევ მიდის გავლენის სფეროების გადანაწილება.

ბიძინა ივანიშვილი ჭკვიანი, სტრატეგიული აზროვნების ადამიანია. მისი სვლების გათვლა მე ნამდვილად არ შემიძლია, მაგრამ ის კი ზუსტად ვიცი, რომ საქართველოს სამსახურშია და კარგად იცის, კონკრეტულ დროს სად უნდა იყოს, როდის გამოჩნდეს და როდის დადგეს ჩრდილში...

პ.ს. გაზეთი დასაბუქდად იყო მზად, როდესაც გავრცელდა ინფორმაცია საქართველოს პრემიერ-მი-

2024 სიხარულის, სასწაულების წელი ყოფილიყოს!

ნუგზარ ფეხტაშვილის სახელმწიფო კულტურის სახელმწიფო სახელმწიფო კონცერტი გაიმართა. სწორედ ამ კონცერტის შემსახებ დავიწყეთ საუბარი კულტურის სახლის ხელმძღვანელთან ბობი ეპალაძესთან.

– ახალ წელს გილოცავთ. წარმატებები და საზეიმო კონცერტები დაგეგმვით...

– მაღლობა. მეც გილოცავთ... ჩვენი კულტურის სახლის და საერთოდ, კულტურის დაწესებულებათა გაერთიანების /ხელმძღვანელი ეთერი ფსუტური/ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი, ძირითადი და პრიორიტეტული კონცერტია, მით უმეტეს, ძველი და ახალი წლების მიჯნაზე, რომლებიც სარკესავით ირეკლება, თუ რა გავაკეთეთ, როგორ მუშაობენ სხვადასხვა კულტურის სახლების წევრები, რა დამოკიდებულება და პასუხისმგებლობა გვაქვს მათთვის წინაშე და იმათ წინაშეც, ვინც გვენდობა, მოდის ჩვენთან მეცადინებასა და რეპეტიციებზე და კმაყოფილია შედეგით. ეს ყოველივე კარგად გამოჩნდა საახალწლო კონცერტზეც, რომელიც გაიმართა კულტურის დაწესებულებების გაერთიანებისა და ახალგაზრდა მუნიციპალიტეტის კულტურის სამსახურის ორგანიზებით. მასში მონაწილეობდნენ ადგილობრივი ფოლკლორული, ქორეოგრაფიული ანსამბლები, სპორტული სამეჯლისო ცეკვების სტუდია „წეროები“, წეროვნის მე-3 საჯარო სკოლის მოსწავლეები...

დამსწრე საზოგადოებას ახალი წელი მიულოცეს: ახალგაზრდა მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გელა შერმადინმა, საკრებულოს თავმჯდომარემ თამაზ ბალაშვილმა და კულტურის სამსახურის უფროსმა ნუგზარ ფსუტურმა.

რაც ჩვენთვის ძალზე პრიორიტეტულია, ახალგაზრდა, ქსნის ხეობელთა, რომ იტყვიან სავიზიტო ბარათი – ანსამბლი „ლომისი“ კვლავ ფორმაშია. ეს არის ისტორიული ანსამბლი ქართული ხალხური, ფოლკლორული, პოლიფონიური სიმღერების რეპერტუარით. ძალიან ძნელია იმის გახსენება, რომ ანსამბლში აღარ მღერის ლეგენდარული მომღერალი ნუგზარ ფსუტური, ასევე ალექსანდრე ჯავახიშვილი, მაგრამ ანსამბლის ხელმძღვანელი, შალვა ილიურიძე რუდუნებით, ერთგულებით, მაღალი პროფესიონალიზმით იღვწის. ანსამბლში დაბრუნდა გია ფსუტური, ახალი წევრიც გვყავს – სერგი თეზელიშვილი. ანსამბლს აქვს ახალი რეპერტუარი ძველ სიმღერებთან ერთად და როგორც წლების მანძილზე იყო, ახლაც მსმენელის მონონებას იმსახურებს...

ნისტრის ირაკლი ლარიბაშვილის გადადგომის შესახებ. მან ურთულეს პოლიტიკურ მოცემულობაში, როდესაც ქვეყნის გარშემო ტყვიების წვიმა წარღვანას ჰგავდა, ქვეყანაში მშვიდობა და ეკონომიკური წინსვლა შეინარჩუნა... ღმერთმა ქნას, ეს ცვლილებები პოზიტიურად წაადგეს ჩვენს ქვეყანას.

მე კი მაინც ჯიუტად ვფიქრობ, რომ ყინულის ფენა, რაც საქართველოს გაერთიანების საქმეს აფერხებს, წელს, სწორედ 2024 წელს დაიწყებს გაღწევას.

კულტურის სახლში ფუნქციონირებს ხალხური სიმღერისა და ხალხური საკრავების შემსწავლელი წრე, რომელსაც ასევე პროფესიონალი პედაგოგი დავით გაჩეჩილაძე ხელმძღვანელობს და თითოეულ მეცადინეობაზე მოსწავლე-ახალგაზრდებში კიდევ უფრო აღვივებს ხალხური საკრავების და სიმღერის სიყვარულს, შედეგიც სახეზეა. ანსამბლი წარმატებულად გამოდის სხვადასხვა კონცერტზე. ასევე ძალიან წარმატებულია ქართული ხალხური ცეკვის ანსამბლი, რომელსაც ნათია ქურთაული ხელმძღვანელობს, – მრავალი ფესტივალის ლაურეატი. გვაქვს მეორე წრეც – ქართული ხალხური ცეკვის შემსწავლელი, რომელსაც თემურ ზანგურაშვილი ხელმძღვანელობს.

ალსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ მთელმა საქართველომ გაიცნო ჩვენი სამეჯლისო ცეკვების სტუდია „წეროები“. სტუდიის ხელმძღვანელმა გიორგი მჭედლიშვილმა უკვე რამდენიმე თაობა, ასე ვთქვათ, „დააფრთიანა“. ყოველწლიურად ახალი თაობები ერთვებიან და ხალისიანად სწავლობენ სამეჯლისო ცეკვებს.

– ახლახან ევროპის საერთაშორისო ტურნირში მიიღეს მონაწილეობა...

– კი, ასეა და პირველი ადგილიც დაიკავეს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ვერ შეძლეს მსოფლიო საერთაშორისო ტურნირზე წასვლა, ისრაელში, ფინანსების არ ქონის გამო, – ვერ მოვიძიეთ სპონსორი...

– ჩვენს თაობას, რომელიც ახალგაზრდა ცხოვრობდა, არ ჰქონდა კულტურის სახლი, რაც დიდი პრობლემა იყო...

– მაპატიეთ, შეგანწყვეტინებთ... ახლა გვაქვს, მაგრამ დასახლებაში, სადაც 2000 ოჯახი ცხოვრობს, სულ მცირე 500-კაციანი დარბაზი მაინც უნდა გვქონდეს ნორმალური სტენით, კულისებით და სხვადასხვა საჭირო ატრიბუტით... ახალი თაობები იზრდება, გლობალიზაციის ეპოქა სხვადასხვა მოთხოვნებით, შემოქმედების დონის სასიკეთო ცვლილებებით, ნაირსახეობებით ცვლის ჩვენს ყოფას...

– მოკლედ, ბედნიერასავით დაგვყავა ფიქრი და ოცნება თანამედროვე სტანდარტების კულტურის სახლზე...

– რაც გვაქვს, დავაფასოთ, საამაყოა, რომ აქაც, მცირე დარბაზში, პატარა კულტურის სახლში იზრდებიან „წეროები“, „ივერიელები“ და სხვები ჩვენი რაიონის სასახელოდ და საამაყოდ.

– კულტურის სახლი ნუგზარ ფსუტურის სახელობისა... მაინც ვინ იყო ნუგზარ ფსუტური? – ჩვენმა თაობამ კარგად იცის, ახლ თაობას ვუთხრათ...

– ნუგზარ ფსუტური იყო, უკვე აღვნიშნე, ლეგენდარული მომღერალი. ნუგზარის ხმა, შემოქმედება საქართველოს ისტორიაში დარჩა, ისევე როგორც ილია ზაქაიძის, ჰამლეტ გონაშვილის, გომარ სიხარულიძის, თემურ ქვეციშვილის. ამასთან, ნუგზარი იყო კარგი ადამიანი, ქვეყნის უანგაროდ მოყვარული, თავმდაბალი, უბრალო... სიმღერის გარდა ის წერდა ლექსებს, რომლებზეც შემდეგ მელოდიებს ქმნიდა, ამუშავებდა ძველ ხალხურ სიმღერებს და ახლებსაც ქმნიდა... პატიოსანი კაცი იყო, წესიერი... ამიტომ იყო ლეგენდარული...

მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და ახალი 2024 წელი მივულოცო ჩვენს ხალხს, სიკეთის, სიხარულის, სასწაულების მოხდენის წელი ყოფილიყოს თითოეული ახალგაზრდისათვის.

სკოლაში გატარებული თითოეული დღე გადნიკებაა

ბედნიერებაა, როცა საყვარელ საქმეს აკეთებ და მას შენი ცხოვრების ღამაზე ნაწილად აქცევ. თამარ ნიაურს, მიუხედავად იმისა, რომ იურისტობაზე ოცნებობდა, პედაგოგიურ ინსტიტუტში მოუწია სწავლა. გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტი დაამთავრა ისტორია-ფილოლოგიის განხრით... მაშინ, როგორც თავად იხსენებს, დიდი ბედნიერება ედო ხელისგულზე: მშობლიურ და უსაყვარლეს სოფელში იკოთში ცხოვრობდა, სიყვარულით შექმნა ოჯახი და პირველი პედაგოგიური ნათლობაც ახმაჯის სკოლაში მიიღო... ახალდამწყები მასწავლებელი იაკობ გოგებაშვილის უკვდავი დედაენით ასწავლიდა პატარებს წერა-კითხვას...

წლებმა წაიღო ბევრი იმდროინდელი სიხარულიც, წარმატებაც და ისტორიის ნაწილად აქცია იმ საზარელი 2008 წლის აგვისტოსავით...

შვილები გაიზარდნენ. დღეს თამარი მეუღლესთან მერაბ ბულბუთაშვილთან, ქალ-ვაჟთან მარიამთან და დავითთან ერთად წეროვნის დეკანილთა დასახლებაში ცხოვრობს და ახალდაბის საჯარო სკოლაში მუშაობს ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლად უკვე მეთოთხმეტე წელია...

– ბავშვზე ყოველთვის ახდენენ მასწავლებლები გავლენას და „რაც ერთხელ ცხოვლად სულს დააჩნდების, საშვილიშვილოდ გარდაეცემის“...

– მართალია. მიუხედავად იმისა, რომ ბავშვობის ოცნება იურისტობა იყო, ჩემზე ძალიან დიდი გავლენა ჩემმა პირველმა მასწავლებელმა ღამარა ოსიშვილმა და ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელმა თამარიკო გიგაურმა მოახდინეს... დღესაც გუშინდელივით მახსოვს მათი თითოეული სიტყვა, გაკვეთილის მიმდინარეობა, მანერებიც კი... რა ეცვათ, თმებს როგორ ივარცხნიდნენ... ჩემთვის სამაგალითონი იყვნენ და დღესაც ასეა... მე მასწავლებელი ვარ, გამოცდაც წარმატებით ჩავაბარე და სკოლა, თითოეული დღე აქ გატარებული ჩემთვის ბედნიერებაა.

ახალდაბის საჯარო სკოლა, ვფიქრობ, ერთ-ერთი არაჩვეულებრივი სკოლაა, სადაც უმთავრესი და ყველაზე მნიშვნელოვანი თბილი, მოტივირებული, ხალისიანი გარემოა, რომელიც მომავალი თაობისადმი განსაკუთრებული ზრუნვის, მათთვის საჭირო განათლების მიღების, საქმისადმი განსაკუთრებული სიყვარულის და პასუხისმგებლობის გარემოა... ეს ყველაფერი სკოლის ხელმძღვანელის ნუგზარ ჩაბოშვილის სწორი, ქმშარიტი პედაგოგიური ალღოს, ბავშვებზე ზრუნვის ღრმა ფიქრიდან და დამოკიდებულებიდან მოდის. სკოლაში სრული კომფორტი გვაქვს პედაგოგებსაც და რაც უფრო მნიშვნელოვანია – მოსწავლეებსაც.

– განათლების მინისტრი რომ იყოთ, რას შეცვლიდით?

– უპირველესად – სახელმძღვანელოებს... ჩემთვის პირადად მიუღებელია, რომ ქართველმა ბავშვმა არ იცოდეს ილია, აკაკი და მათ შესწავლაზე მეტი საათები ჰქონდეს დათმობილი უცხოელი მწერლების შემოქმედებას. რა თქმა უნდა, ბავშვმა უცხოელი მწერლები და მათი ნაწარმოებები უნდა იცოდეს, მაგრამ მშობლიურის ხარჯზე – არა და არა.

– მშობლები ძალიან კმაყოფილები არიან ახლახან ჩატარებული თქვენი ღონისძიებით...

– ეს ღონისძიება უფრო საახალწლო იყო, მაგრამ მეტი შრომა სკოლის ხელოვნების მასწავლებელმა ირინა მარტიაშვილმა გასწია... მართლაც ღამაში გამოვიდა... ჩემი სადამრიგებლო კლასია მერვე... კლასის დამრიგებელი, რომ იტყვიან ლუპის ქვეშ არის, ჩვენ ბავშვებიც გვაკვირდებიან და მშობლებიც... ბავშვი ყველაზე მეტად ხვდება სად იწყება სიყალბე, სიცრუე და ეს მის ცხოვრებას საშინელ დაღს ასვამს. მერე ბავშვის ნდობის დაბრუნება ძალიან ძნელია, რთულია... ბავშვთან თუ გულწრფელი ხარ, თუ თქვენ შორის სიყვარულით გამთბარი ურთიერთობებია, ყველაფერი რიგზეა. ბავშვს არ უნდა ატკინო გული, ღირსება უნდა დაიცვა მისი... ზოგჯერ მშობლები საიდუმლოსაც გვიმხევენ თავიანთი შვილის შესახებ და მასწავლებლის უფრო სჯერათ ხან ბავშვებს. შეიძლება ბავშვმა ყველა საგანი 10-იანზე ვერ ისწავლოს, მაგრამ მას ჰქონდეს ხატვის, სპორტის, თუნდაც ქარგვის ნიჭი... ესეც ძალიან კარგია, უნდა მივცეთ საშუალება, გააფართოოს ეს მოცემულობა...

სადამრიგებლო კლასთან ურთიერთობა ოჯახივით არის, ეს ჩვენი ოჯახია, ხშირად მიფიქრია, რომ არ გამომეპაროს ბუღინგის, ან რაიმე შემამოფოთებელი ამბის თუნდაც მცირე დეტალი.

– რა დაგრჩათ საოქმელი?

– „ჩემი თვალხატულა მერცხლები“, თხუთმეტი ღიმილიანი და სიყვარულით სავსე მზერა – ასე იწყება ჩემი ყოველი დღე, რომელსაც თვითონაც მოუთმენლად ველოდები. როგორ შეიძლება სიცოცხლე არ გიხაროდეს, როდესაც ამდენი მოსიყვარულე „ცელქუნია“ შემოგცქერის თვალებში და სულს გითბობს. მათთან ერთად ბევრ საინტერესოს ვსწავლობ, სწავლა ხომ ყოველთვის შეიძლება.

მინდა, ჩემმა აღზრდილებმა შეიგრძნონ გამარჯვების სიხარული, იყვნენ მოტივირებულნი შედეგოვანი ნარმატივებისთვის

ამ დღეებში საქართველოს ქალთა ფედერაციის მიერ მოწყობილ ზამთრის ტურნირზე წარმატებულად ითამაშა ახალგორის საფეხბურთო სკოლის გოგონათა გუნდმა – 6 თამაშიდან ოთხი მოიგო. მაყურებლისა და გულშემატკივარის სიმპათია დაიმსახურა გუნდის კაპიტანმა, შარშან საუკეთესო ფეხბურთელად დასახელებულმა ანა დოლიშვილმა. საუკეთესოდ ითამაშეს აგრეთვე მარი ლუნაშვილმა, მარი გვრიტიშვილმა, ბარბარე ბიტიაშვილმა, ლიზი ლომაურმა და სხვებმა. გუნდში 20 გოგონაა, რომლებიც ძალზე ხალისიანად ვარჯიშობენ სპორტის ამ სახეობაში.

საფეხბურთო სკოლა წეროვნის დევილთა დასახლებაში ფუნქციონირებს 2017 წლიდან და მას გაამდიდრა მდიდარი ხელმძღვანელობა, რომელიც სკოლის სხვა წარმატებებზეც გვესაუბრა.

– საყოველთაოდ არის ცნობილი, თუ რა დიდი მნიშ-

გია მიდელაშვილი

ვნელობა აქვს ბავშვებისა და მოზარდების სპორტულ აღზრდას, რომელიც უპირველესად ჯანსაღი ცხოვრების წესია, ბავშვობის ასაკში სპორტული წარმატებები კი მოტივაციაა შემდგომ განვითარებასა და სახელოვან სპორტსმენებად ჩამოყალიბებაში. პირადად მეც და მწვრთნელები: ირაკლი ბალაშვილი, გოჩა ბუნტური, ვლადიმერ თათარაშვილი, გიორგი პავლიაშვილი შესაძლებლობის ფარგლებში ყველაფერს ვაკეთებთ იმისათვის, რომ ჩვენს დასახლებაში მცხოვრები ბავშვები დაინტერესდნენ ამ ულამაზესი სპორტით, ივარჯიშონ, ისწავლონ, შეიგრძნონ გამარჯვების ფასი, ასახელონ რაიონიც და თვითონაც იყვნენ მოტივირებულები შემდგომი წარმატებებისათვის.

შარშან მცხეთა-მთიანეთის რეგიონალურ ჩემპიონატში 2009 და 2010 წელს დაბადებული ბავშვების გუნდმა /ბიჭებმა/ პირველი ადგილი დაიკავა, ხოლო 2013-2014 წელს დაბადებულებმა – მეორე ადგილი.

გოგონების გუნდი შარშან გამოდიოდა, რა თქმა უნდა, ახალგორის სახელით, საქართველოს ჩემპიონატის მეორე ლიგაში, სადაც 15 გუნდი მონაწილეობდა და ძალზე კარგად ითამაშეს, მნიშვნელოვანი წარმატებებიც მოიპოვეს. ასევე

დასასრული მე-12 გვერდზე

მონატრება

ლელა ხაჩიძე

გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა, ზამთარი. ერთი წელი... ორი... ოთხი... თხუთმეტი... იგივე სიტუაცია, ჩვეული სიცარიელე დაბის ყველა ქუჩაზე, გულში, ყოველ კუთხე-კუნჭულში. აქაც და იქაც. უერთმანეთოდ დაკარგული, გახუნებული, უღიმღამო დღეები. გაუცხოებული ყოფილი მეზობლები.

– სად ვიმარხები?! – 80 წლის ტასო ბაბოს თავში შემორტყმული ხელი.

– აქ რატომ ვიზრდებით? – პატარების პასუხ-გაუცემელი კითხვა...

– ბაბო, შენი პაპა სოფელ მშველიეთშია დაბადებული (არის ასეთი სოფელი ახალგორის რაიონში)... – ვეუბნები შვილიშვილს.

– გავიგე, ბაბო!

ერთი თვის შემდეგ:

– ბაბო, შენი პაპა სად დაიბადა?

– შვეიცარიაში!.. არა, არა, შემეშალა, – შვედეთში!.. ახლა ჩემ მიერ თავზე შემორტყმული მარჯვენა...

ჩავდებთ კი ოდესმე იმ კოდს ჩვენს შვილიშვილებში, რაც ჩვენ გვექონდა? – ახალგორის, ჩვენი მიწის სიყვარული რომ ჰქვია სახელად.

და მაინც ვცდილობთ, ერთმანეთს ვეძებთ, ვეფერებით, გულში ვიხუტებთ მიმოზნეული ქსნის ხეობლები ერთმანეთს. აქაც გვაქვს, ნეოვანში, ჩვენი დაბის ორეული უბნები: ბარდანაული, ახალშენი, უკანუბანი. „მაგნიტის“ უკან ყვავილნარში ჩაფლული პატარა ქოხია – ახალგორის „ბირჟა“. კედლიდან სევდიანად მოჩანან

ლარგვისის, ნირქელის, კაბენის ეკლესიების, დაბის პეიზაჟები, კედელზე გაკრული ფარდაგი, თაროზე შემოდებული დოლი და გარმონი. გარეთ, სარზე თავქვე დამხობილი ცხავატური ქოთანია. აქ ხდება ცოცხლების და წასულების ჭიქით და ტკბილ-მწარე სიტყვით გახსენება.

რატომ არსებობს დანანების სინონიმი „ეხ!“ და რატომ გახდა საჩვენო? – ერთმანეთს, გამგულელ-გამომგულელთ, კითხვაჩამდგარი თვალებით შესცქერიან ქვემოთ ჩამომგდარი ახალგორელები.

1 ნოემბერი, 2023

«მზისკენ შააბით კარები»

ამ სათაურის ქვეშ ერთ უკარგეს ადამიანზე მინდა დავწერო-ამირან ბაშარულზე, რომელსაც ყველა ჩვენებური კარგად იცნობდა.

„თუ ყოფილხართ ქსნის ხეობის მთებში, სადაც დაირწა პირველი აკვანი ცხრაზმის ერისთავებისა და გინახავთ უკანუბანი, მახიარეთი, დაბაკნეთი (ბაშართი), მიხვდებით, რომ იქ დაბადებულ-გაზრდილი კაცი არ იქნება მხდალი, უნიჭო, არც გამქცევი და არც ნამქცევი...“

მათგან გამორჩეულად ერთი კაცური კაცი ამირან ბაშარულია... ჭიპმოუმძვრალი თელის აკვანში ჩაანვინეს, ცხვრის ტყავის არტახები გადაუჭირეს და მერაბი დაარქვეს, მაგრამ მალევე მიიჭრა კალთაანეული ჩოხით, ხანჯალზე ხელდადებული ნათლია და ბავშვს ამირანი დაარქვა. მას შემდეგ მითიური ამირანივით ამირანობს და მისგან განსხვავებით ორმოცდარვა წელი ნაბადში გაატარა...“ – აი, ასე წერს ისტორიკოსი ვ.ქენქაძე ამირან პაპაზე, რომელსაც მეც ვიცნობდი. მოხუცობის ბოლო წლებში ახალგორში, ეკლესიასთან ახლოს ცხოვრობდა. აგვისტოს ომამდე რამდენიმე წლით ადრე სკოლაში პროექტზე ვმუშაობდით და სახ-

ალხო მთქმელის ლექსები დაგვჭირდა. ვესტუმრეთ მე და ჩემი მოსწავლეები ამირან პაპას, გულთბილად მიგვიღო, ლექსები ზოგი ზეპირად გვითხრა და ზოგიც გაზეთებიდან წაგვაკითხა. წამოსვლის წინ ტკბილად დაგვლოცა და გამოგვაცილა.

აგვისტოს ომსაც შეესწრო ამირან პაპა და ფრეხეთში დევნილობასაც, თუმცა ვერ გასძლო და ისევ მშობლიურ ხეობას დაუბრუნდა.

ლექსად დანერილი ანდერძის მიხედვით, დოლიანთ სასაფლაოზე დაკრძალეს... განისვენებს ამირან პაპა მშობლიურ მიწაზე და ყოველ დღით ხეობის მთებიდან ამოსული მზე თბილ სხივებს უგზავნის, აკი ასე უყვარდა მზე! მისი შთამომავლები და მომგონებლები კი, უკლებლივ, ამ მადლიანი კაცის შესანდობარს ამბობენ.

ნინო დოლიშვილი

ამირან ბაშარულის ლექსები

დავბერდი, ჩემო შვილებო

დავბერდი, ჩემო შვილებო, ახლა თქვენ იცით სახლისა, ამას ვერ იტყვით ჩემზედა, ვიყავ არაფრის მაქნისა. დაგზარდეთ, დაგაბინავეთ, მასხარ არ გავხდი ხალხისა. ალალი ლუკმით

დაგზარდეთ, არვისთვის მამიპარია, ნაქურდალი და არამი სახლში არ შამიტანია. ანდერძს გიტოვებთ, შვილებო, არ შეარცხვინოთ გვარია, ალალი ლუკმა ჭამევით, არამი მუდამ მწარია”.

სხვატის მაცხოვრის ეკლესია – ჩვენი ეროვნული საგანძური

დავით ხელოანი

ცხვატი ოკუპირებული ახალგორის მუნიციპალიტეტის სოფელია, მდებარეობს ლარგვისის თემში, ალევის ქედის დასავლეთ კალთაზე, მდინარე ქსნის მარცხენა მხარეს, ახალგორიდან 20 კილომეტრის დაშორებით, ზღვის დონიდან 20 კმ.-ზე. სოფელში ქართული ხუროთმოძღვრების რამდენიმე შესანიშნავი ძეგლია, მათ შორის მაცხოვრის ეკლესია, რომელიც „ჩუმაანთ უბანში“ მდებარეობს და VIII-IX საუკუნეებით თარიღდება (გვიანდელი გადაკეთებით). აშენებულია ფლეთილი ქვითა და ქართული აგურით. იატაკის დასაგებადაც ქართული აგურია გამოყენებული. ტაძარი გარედანაც და შიგნიდანაც თეთრად შეღესილი.

XIX საუკუნეში ტაძრის სამხრეთით და ჩრდილოეთით მდებარე სარკმლები გაუგანიერებიათ. სამრეკლო ეკლესიის დასავლეთ კეზზე დადგმული. აღმოსავლეთ სარკმლის თავსართად შირიმის ქვაზე ამოკვეთილია ტოლმკლავა ჯვარი.

ეკლესიის სამხრეთით გაჭრილ სარკმლის თავზე, კედელს თითქმის მთელ სიგრძეზე გაუყვება თარო. დასავლეთის ფასადი სადაა, ჩრდილოეთის ფასადზე კი კამარის ქუსლი შეიმჩნევა.

აღმოსავლეთ ფასადზე მოთავსებულ ქვის ფიქალზე (93/31 სმ.) განთავსებულია სამსტრიქონიანი ასომთავრული წარწერა, სადიდებელი „ერის ცხვატისა“ და ხელოსან ინა კალატოზისა, რომელსაც ნოდარ შოშიაშვილი და გიორგი ოთმეზური, პალეოგრაფიულ ნიშნებზე დაყრდნობით X საუკუნით ათარიღებენ, ხოლო ჯონდო გვასალია - IX-XI საუკუნეებით...

- ქსატულო „სოად“ ნე
- რიცხვატიდანაკა
- ლატიზიანშენაფენაი
- „1. ქ. ხატო ღ(მრ)თ(აბი)ს(ა)ო ას(იდენ) ე
- 2. რი ცხვატი და ინა კა
- 3. ლატ(ო)ზი ამენ. შ(ეინყალე)ნაფენა ი.“

ეკლესიის გარშემო ყორე გალავანია, გალავნის გარეთ საფლავის ქვებია.

თავის დროზე ექვთიმე თაყაიშვილს მაცხოვრის ეკლესიაში ორი ჯვარი უნახავს. მისი აღწერით, ფო-

თლოვანი ოქროს ორნამენტით შემკობილი პირველი ჯვრის წინა მხარეზე მაცხოვრის გამოსახულებას ამშვენებდა წარწერა: „იესო ქრისტე“. ცენტრში ფრთოსანი ანგელოზი და სახარებით ხელში ლუკას პორტრეტი... უკანა მხარეს ვერცხლის ფურცელზე XIV საუკუნის მხედრული წარწერა ყოფილა: „ქ. მაცხოვარი ცხვატისა ქვენიფნველს: რიზია ერისთავს: შეუწირავს: ორი საკომლო მამული ზენუბანს: მამული: მითია: და ბართა. ცხვატის ყ(ოვ)ლად: წმიდისათვის: ბასიანში: დავტყვევდი: და: შენის საქონლითა: თავი დავიხსენ: არა მებატონემ:ო“.

რიზია ქვენიფნველი იმ ქართველთა შორის იყო, რომელიც ბაგრატ მეხუთემ თემურ ლენგის წინააღმდეგ მებრძოლ სომხებს მიაშველა. რიზია და მისი მედროშე სეფე ყმა, ხოზოეთელი (ქარჩოხის ხეობა) ოქროპირ გამბიჭაშვილი ბასიანში ტყვეთა შორის აღმოჩნდნენ. ოქროპირს „სიზმრად უნახავს სოფელ ხოზოეთის წმინდა გიორგის სალოცავი და თვით წმინდანი, რომელსაც გაუმხნევებია ყმა და ბატონი. ტყვეები მხურვალე ლოცვაში ატარებდნენ დღეებს, საშველი კი არსაიდან ჩანდა. ბოლოს ბატონს ოქროპირთან ერთად შეუფიცინია: „ხოზოეთის წმინდა გიორგი, შენი შეწვევითა და მეგზურობით, თუ ტყვეობას დავეხსენით, მაშინ მთელი ჩვენი სიცოცხლის მანძილზე შენი მლოცველნი და მადიდებელნი ვიქნებით“. ტყვეობიდან თავის დახსნის ერთადერთი გზა გამოსასყიდის გადახდა იყო. ამ მიზნით რიზიას ოქროპირი საერისთავოში გამოუგზავნია. თუ არ დაბრუნდებოდა, მტრის წინაშე საკუთარი სისხლის ფასად აგებდა პასუხს. ქვენიფნველის მედროშემ ერისთავის სასახლეში მიიტანა ბატონის უსტარი. მთელ სახლეულობას და სახვეისთაოების ეკლესია-მონასტრებს დიდძალი სიმდიდრე გაუღიათ რიზია ქვენიფნველის გასათავისუფლებლად, მათ შორის ცხვატის მაცხოვრის ეკლესიასა და ხოზოეთის წმინდა გიორგის... ოქროპირმა თათარ-თურქმანებს მიართვა განძეულობა და ტყვეები სიკვდილს გადაურჩნენ.

მეორე ჯვარი, რომელზეც ექვთიმე თაყაიშვილი საუბრობს, მთლიანად ვერცხლის ყოფილა, მასზე ღვთისმშობელია ყრმით. ქვემოთ, წმინდანთა ფერხით - ჯვარცმა... გვერდებს ანგელოზები ამშვენებდა... ჯვრის უკანა მხარეს წმინდა გიორგის გამოსახულებასა და XVII საუკუნის ხუცურ წარწერაზეა მინიშნება.

ცხვატის მაცხოვრის ეკლესია ქართველი ერის ეროვნული საგანძურია.

სულ დაიცალა ცხრაზმის ხეობა

სულ დაიცალა ჩვენი სოფელი ტიალად დარჩა მთა და ბუნება, თულა ბაშართში ვინმე იცხოვრებს, ისეთი კაცი არ მეგულებს. გაღმა-გამოღმა ნასოფლარები გადმოსცქერიან მდინარე ქსანსა, უკანამხარე იყო მდიდარი როცა წველიდნენ ექვს ფარა ცხვარსა. აღარც ცხვარია, აღარც ხალხია, ადგნენ, წავიდნენ გაუდგნენ გზასა, ფრეზეთს ჩავიდნენ საცხოვრისადა თუ გაუძლებენ იქაურ ქარსა. სულ დაიცალა ცხრაზმის ხეობა კაცი არ დარჩა სანთლის ამნთები,

დასასრული მე-11 გვერდზე

7 იანვარი — ქრისტეს შობა

წმინდა მართლმადიდებლური კალენდრის მიხედვით, 7 იანვარს ქრისტეს შობა აღინიშნება.

შობის დღესასწაულზე მორწმუნეთათვის 40-დღიანი მარხვა სრულდება, დღესასწაულის შემდეგ კი, ორი კვირის განმავლობაში, 18 იანვრამდე, მსგეფსია, რომლის დროსაც მრევლს ოთხშაბათსა და პარასკევს არასამარხვო საკვების მიღება შეუძლია. 18 იანვარი, ნათლისღების წინა დღე – მარხვაა.

წმინდა სახარების მიხედვით, თოთხმეტი წლის ქალწულ მარიამს მღვდელმთავარმა მეურვედ დაუნიშნა ხურო იოსები, 80 წლის მოხუცებული. იუდეველთა ტრადიციისამებრ, იმისათვის, რომ ქალწულ მარიამს კანონიერი ადგილი დაეკავებინა მეურვის ოჯახში, ის ფორმალურად დანიშნეს იოსებზე. შერთვამდე ქალწული სასწაულებრივად მიუდგა სულიწმინდისგან. იოსები გაოცდა – ეგონა, მარიამმა ქალწულობის აღთქმა დაარღვია. ამის გამხელა არ უნდოდა და გადაწყვიტა, ფარულად გასცლოდა მას. ქალწულმა მარიამმა ხარების დღიდანვე იცოდა, მაცხოვრის მშობელი რომ უნდა გამხდარიყო, მაგრამ უდიდესი სიმაბლის გამო ამის შესახებ იოსებისთვის არ უთქვამს.

ძილად მისულ ხუროს უფლის ანგელოზი გამოეცხადა და უთხრა: “იოსებ, ძეო დავითისო, ნუ გეშინი მიყუანებად მარიამისა, ცოლისა შენისა, რამეთუ რომელ-იგი მისგან იშვეს, სულისაგან წმიდისა არს. შვეს ძე და უნოდიან სახელი მისი იესო, რამეთუ მან იხსნეს ერი თვისი ცოდვათა მათათაგან” (მთ. 1:20-21). ანგელოზის ბრძანებისამებრ, იოსებმა წაიყვანა მარიამი და “არა იცოდა იგი” (მთ. 1:25).

რომის იმპერატორმა ავგუსტუსმა სამხედრო და საგადასახადო საქმეების მოწესრიგების მიზნით იმპერიაში საყოველთაო აღწერა გამოაცხადა. იუდეა იმხანად რომის პროვინცია იყო. იუდეველთა წესისამებრ, ყველა უნდა გამოცხადებულიყო იმ ქალაქსა თუ სოფელში, საიდანაც იყო წარმოშობით. რაკი იოსები და ქალწული მარიამი წმინდა წინასწარმეტყველი მეფის დავითის შთამომავლები იყვნენ, დაბა ბეთლემში, დავითის სამშობლოში ჩავიდნენ. აღწერის გამო ბეთლემის სასტუმრო ხალხით იყო სავსე და იოსებმა ადგილი ვერ იშოვა, ამიტომ მარიამთან ერთად თავი შეაფარა ქალაქის განაპირას მდებარე პატარა გამოქვაბულს, რომელშიც მწყემსები ავდარში საქონელს შერეკავდნენ ხოლმე. სწორედ ამ გამოქვაბულში იშვა შუალამისას მაცხოვარი. ბიბლიის განმმარტებლები გვიხსნიან, რომ ღამე მოასწავებს საიდუმლოს. ქრისტეს შობა ჩვე-

ნი გონებისთვის მიუწვდომელი საიდუმლოა, სასწაულია, რომლის მსგავსი არ იცოდა დედამიწამ. ქალწულმა მარიამმა სასწაულებრივად, უმტკივნეულოდ, უზრუნველად შვა ძე, თვითონვე აიყვანა ხელში, შეახვია წინასწარ მომზადებულ სელის ჩვრებში და ჩაანვინა ბაგაში, საიდანაც პირუტყვი იკვებებოდა. გამოქვაბული ნათლით იყო გაბრწყინებული. მაცხოვარმა შობის დღიდანვე გვიჩვენა სიმაბლის მაგალითი: მთელი სამყაროს შემოქმედმა და მეუფემ საქონლის ბაგაში ჩაწოლა ინება, მიიღო ნებისთი სიღარიბე, ხოლო სელის ჩვრებში რომ გაეხვია, ამით თავისი, როგორც ადამიანის, ღვთის ნებისადმი მორჩილება გვიჩვენა.

მწყემსების გამოცხადება

შობის ღამეს მწყემსებს, რომლებიც ადერის კოშკში იყვნენ დაბანაკებულნი და თავიანთ სამწყსოს დარაჯობდნენ, ბრწყინვალე გაბრიელი გამოეცხადა. მთავარანგელოზმა მათ მაცხოვრის შობა ამცნო და მისცა ნიშანი – მას შეხვეულს და ბაგაში მწოლიარეს იპოვიოთ. იმავე წამს მწყემსებმა იხილეს ანგელოზთა სიმრავლე და ესმათ მათი საკვირველი გალობა: “დიდება მალალთა შინა ღმერთსა, და ქუეყანასა ზედა მშვიდობა და კაცთა შორის სათნოება” (ლკ. 2:14). მწყემსებმა სასწრაფოდ მიაშურეს ბეთლემის გამოქვაბულს და იხილეს უდიდებულესი დიდება, ყრმა მაცხოვარი ღმერთად ირწმუნეს და თაყვანი სცეს. ეკლესიის მოძღვრები განგვიმარტავენ, რომ მწყემსებად უნდა ვიგულისხმეთ უბრალო ადამიანები, რომლებიც წმინდა გულით ადიდებენ ღმერთს.

მოგვთა თაყვანისცემა

ქრისტეს შობის დროს, ჰეროდეს მმართველობისას, იერუსალიმში ჩავიდნენ აღმოსავლელი მოგვები (აქ: სწავლულები, მნიგნობრები), რომლებმაც ზედმინვენით კარგად იცოდნენ ასტრონომია. მათ განაცხადა: იუდეველთა მეუფის ხილვა გვსურს – მისი ვარსკვლავი ვიხილეთ აღმოსავლეთში და თაყვანის საცემად ჩამოვედითო. ჰეროდემ დიდი მეფის შობის ამბავი რომ შეიტყო, შეძრწუნდა. მასთან ერთად შეძრწუნდა მთელი იერუსალიმი. ჰეროდემ უკანონოდ, გაიძევრობითა და ფლიდობით მოიპოვა ტახტი და მისი დაკარგვისა ეშინოდა. ამიტომაც შეაძრწუნა დიდი მეუფის შობამ; იერუსალიმელთათვის კი მეფის სახელი დასჯას, სისასტიკეს, სისხლისღვრას უკავშირდებოდა, ამიტომ ახალი მეფის ხსენებაც არ უნდოდათ. ყრმას რომ იპოვიოთ, მეც შემეტყობინეთ მისი ადგილსამყოფელი, – სთხოვა ჰეროდემ მოგვებს, – რათა მეც ვეახლო და თაყვანი ვცეო.

მოგვები წავიდნენ. ვარსკვლავი (იოანე ოქროპირის განმარტებით, ეს იყო ანგელოზებრივი ძალა) მათ წინ გაუძღვათ და იმ სახლის თავზე გაჩერდა, სადაც დაბნავდნენ წმინდა იოსები, ქალწული მარიამი და ყრმა მაცხოვარი. მოგვები შევიდნენ სახლში, იხილეს ყრმა იესო და ქალწული მარიამი, დაეცნენ მათ წინაშე, თაყვანი სცეს მაცხოვარს და შესწირეს ძღვენი: ოქრო – ვითარცა დიდ მეუფეს, გუნდრუკი – ვითარცა ღმერთს და მური (სქელი სურნელოვანი ზეთი, საცხებელი, რომელსაც აღმოსავლეთის ქვეყნებში მიცვალებულთა დაკრძალვის დროს იყენებდნენ) – ვითარცა მოკვდავს.

შემდგომში მოგვებმა თავ-თავიანთ სამშობლოში იქადა-

გეს ქრისტიანობა და მონამებრივად აღესრულნენ. ცნობილია მათი სახელები: მელქიორი (სპარსი), გასპარი (არაბი) და ბალთასარი (ეთიოპიელი). ეკლესიის მოძღვრები განგვიმარტავენ, რომ მოგვების სახით მთელი სამყაროს მორწმუნე ინტელექტუალები ადიდებენ და თაყვანს სცემენ ღმერთს.

ნათლისღება უფლისა

ნათლისღება ერთ-ერთი უმთავრესი ქრისტიანული დღესასწაულია. ნათლისღების დღესასწაულზე და მის წინა დღეს ყველა მართლმადიდებლურ ტაძარში სრულდება

წყალკურთხევა დიდი აიაზმის წესით.

ნაკურთხი წყალი ურიგდებათ მორწმუნეებს. ამ წყალს უფლის მიერ კურთხეული იორდანის მაღლი ეძლევა და, ჩვეულებრივი წყლისგან განსხვავებით, არ იხრწნება. ის შეგიძლიათ მთელი წლის განმავლობაში შეინახოთ და განსაცდელისა და ავადმყოფობის დროს მიიღოთ.

“ნაკურთხი წყალი — დიდი აიაზმა ოჯახებში მთელი წლის განმავლობაში უნდა იყოს შენახული და ყოველდღიურად, უზომოზე უნდა იღებდნენ მას.

სიტყვა — აიაზმა წარმოიშვა ბერძნული სიტყვისაგან — „აგოს“ — წმინდა; „მეგალი აიაზმა“ — ითარგმნება, როგორც „დიდი სინმინდე“. ამიტომ ეს დიდი სინმინდე ყოველ თვის უნდა გქონდეთ სახლში და მიიღოთ მაღლი ღვთისა,“ - უწმიდესი და უნეტარესი სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II (19 იანვარი, 2009 წ.).

ნათლისღება — ეს არის დღე, როცა უფალმა ჩვენმა იესო ქრისტემ მდინარე იორდანიაში სიმდაბლით იოანე ნათლისმცემლისგან ნათელილო და წყალი ხრწნილებისაგან განწმინდა, რათა მის მიერ ცოდვათა მოტევაბა მოენიჭებინა ჩვენთვის.

მაცხოვარმა თვითონ კი არ მიიღო სინმიდე ან, როგორც უცოდველი, განწმედას კი არ საჭიროებდა, არამედ ნათელილო ჩვენი შეწვევისათვის, შემუსრა ეშმაკი და განწმედილი წყლით ჩვენი უსჯულოება განბანა.

ამ დღეს ღვთის განცხადება ეწოდება, რადგანაც სწორედ მაშინ განცხადდა პირველად სამება — ძე ნათელს იღებდა, სულიწმიდა მტრედის სახით ჩანდა, ხოლო ციდან ისმოდა მამის ხმა: „ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელ მე სათნო ვიყავ“.

თანასოფლელები, მეგობრები და მეზობლები მწუხარებით უსამძიმრებენ ზოია ფსუტურს, ნინო და ვალო დოლიშვილებს მეუღლისა და მამის ვაჟა დოლიშვილის გარდაცვალების გამო. ნათელი დაადგეს ვაჟას კეთილ სულს, ხოლო მის ოჯახს, ახლობლებს კი გამძლეობა მიანიჭოს უფალმა.

«მზისკენ შაბით კარები»

ამიხან ბაშახჩის ლექსები

მე-9 გვერდიდან

არ დარეკავენ ამაღლების ზარს, არ დაიკვლება თეთრი ბატკნები. გარდაცვლილები მთაში დავტოვეთ, კლიტით დავეკეტეთ ყველამ სახლები, მე აქ მოვკვდები ახალგორშია, დოლიანთ ველზე დავიმარხები.

ანდერძს გიტოვებთ, შვილებო!

მოდით, მომხედეთ, შვილებო, ექიმთან წამიყვანევით, იქნებ იქ მოვკვდე, ან მოვრჩე, ისევ აქ მომიყვანევით. დამმარხეთ დედმამასთანა, ზედ მიწა დამაყარევით, გულზე არაყი დამასხით, იმითი შემინყალევით, ზაბორი კობტად დამადგით, მზისკენ შაბით კარები, ზედ დაახატეთ ქვაზედა, ჩემი ცხენი და ხარები. ცუდი არ ვიყავ სოფელში, სუყველას შავებრალები, ზოგს დაეუთალე კოვზები, ზოგსაც კი თითისტარები, ჩამასვენებენ კუბოში, დამიტირებენ ქალები, ბებერი მრჩება მარტოკა, ეგ არის შესაბრალები, ცოდლა ქვრივმა იაროს, არ მოუხდება შავები, მაგანაც დიდხანს იცოცხლოს, მეც იქით დავეხმარები.”

ვემალ ბაშარულს

მადლობელი ვარ ლექსისთვის, მთიელო დაბლა ბარისა, მეამაყება, მახარებს, რომა ხარ ჩვენი გვარისა. გამომაფხიზლე მოხუცი, მძლავრი ხმა მესმა ზარისა, სიკვდილზე აღარა ვფიქრობ, რწმენა გამიჩნდა ხვალისა. ჭკუა-გონებით სავსე ხარ, ლამაზი სარო-ტანისა, ნებისყოფა გაქვს უდრეკი, ქედი კი — ლაბა ხარისა. მინდა ქვეყანამ გაიგოს, ირემი ბარშიც ბლავისა.

2007 წელი.

***

დალოცვილო ქრისტე ღმერთო, დადიოდი მთა და ბარად, ზოგი ოქროს მჭედელია, ზოგმა ჩხირიც ვერ გათალა.

მიწა, ჩემი პლანეტა უნივერსონ გაპარჯვაის სისარული, იყნენ მოტივირებულნი უმღორი წარმებებისთვის

მე-7 გვერდიდან

პირველი ადგილი დაიკავეს მცხეთა-მთიანეთის მიერ გამართულ ტურნირში, სადაც 4 გუნდი მონაწილეობდა.

მე-7 გვერდიდან

გასულ წელს მიღწეული წარმატებისათვის საქართველოს სპორტული კარატეს ეროვნული ფედერაციის 8 სპორტსმენს საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს პროგრამით დაენიშნათ სტიპენდია, რაც ძლიერი მუსიტი და მნიშვნელოვანი მოტივაციაა სპორტის განვითარების და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების საქმეში.

დაჯილდოებულ 8 სპორტსმენს შორისაა ახალგორელი მერაბ გელაშვილი

რომელიც საქართველოს კარატეს გუნდის წევრია. ის 19 წლისაა, სწავლობს საქართველოს ეროვნულ უნივერსიტეტში ფსიქოლოგიის ფაკულტეტზე.

როგორც საქართველოს ნაკრების წევრი, ევროპის ყველა შეჯიბრზე გამოდის +84 წონით კატეგორიაში. ამჟამად იმყოფება შეკრებაზე, რათა 9-11 თებერვლის ევროპის ჩემპიონატისთვის მოემზადოს, რომელიც 2024 წელს საქართველოში, კერძოდ თბილისში გაიმართება.

2011-12 წელს დაბადებულმა ბიჭებმა კი ცნობილი ფეხბურთელის, კალაოვის თასზე მოწყობილ ტურნირში გაიმარჯვეს. 2023 წელს საუკეთესო ფეხბურთელად დასახელდნენ გიორგი ოდიშვილი /2009წ/, ლაზარე მახარაშვილი /2013 წ/.

ჩვენა სპორტსმენებმა საქართველოს ჩემპიონატის სლიცენზიო ტურნირში წარმატებით იასპარეზეს

2024 წლის 27-28 იანვარს ქ. თბილისში ჩატარდა საქართველოს ჩემპიონატის სალიცენზიო ტურნირი ჭიდაობა ძიუდოში. ჩვენი სასპორტო სკოლიდან წარმატებით იასპარეზეს: ვალერი ბაშარულმა, ჯონი ხეთაგურმა, გიგა ჯარმელიშვილმა და დავით ბეგაშვილმა, რომლებმაც მოიპოვეს ფინალურ ეტაპზე ჭიდაობის ლიცენზია. ახალგორის სასპორტო სკოლა ულოცავს მათ ამ გამარჯვებას და კიდევ უფრო მეტ წინსვლას და წარმატებას უსურვებს!